

[Henning Rasmussen]

de lovregler presset udgifterne i amtskommunerne op med mindst 865 mill. kr. om året. Det har amtsrådene dokumenteret, men det vil ministeren ikke høre tale om, han vil kun anerkende 200 mill. kr., resten er overskridelse, siger han.

Siden aftalen blev indgået, er indlæggelserne på sygehusene steget med 4 pct., medicinudgifterne med op imod 10 pct. for året 1987, antallet af besøg hos læger med omkring 10 pct., og behandling og undersøgelser også hos læger med omkring 11 pct. Alene de ting presser udgifterne op med andre 800-900 mill. kr. i forhold til den situation, der var, da aftalen blev indgået i maj 1986. Det skulle I have forudsætt, siger regeringen, det er dårlig budgettering, så det kan vi ikke anerkende som tilladt overskridelse.

Men fakta for vore amtskommuner er altså, at de i år og til næste år har uafviselige udgifter, der ligger 1,8 mia. kr. over aftalen fra sidste år. Det kan de ikke med rette bebrejdes, for ingen – heller ikke regeringen – kan fortælle dem, hvordan de kunne have undgået disse udgifter; tværtimod forlanger regeringen, at amterne alligevel skal betale deres beløb, bl.a. til den nødvendige indsats mod AIDS, uden med et eneste ord at fortælle, hvordan de skal klare det.

Hvordan vil regeringen så lade amtskommunerne finansiere den udgiftsstigning på 1,8 mia. kr., der allerede er sket, og som ikke kan fjernes, og som i øvrigt, gentager jeg, ligger oven i bloktilskudsbeskæringen på 1,8 mia. kr.?

Ja, et af regeringens forslag lyder: I kan efter ansøgning få lov til at låne samlet 600 mill. kr., men lånene skal bruges til midlertidige udgifter og kun til nye aktiviteter, der kan nedskære ventelisterne. De kan altså ikke bruges til at betale de udgifter, man har i dag. Det er derfor, at den fungerende formand for Amtsrådsforeningen, amtsborgmester Kresten Philipsen, har sagt, at regeringen altså vil have, at man skal bruge pengene to gange. Det er en ganske rigtig påstand. Han har også ret, når han spørger; hvorfor regeringen ville tvinge amtskommunerne til at låne, og hvordan man i øvrigt forestiller sig at de lån skal kunne betales tilbage med de alt for snævre rammer, der er lagt.

En del af resten af den manglende finansiering kan indenrigsministeren personligt give tilladelse til at skaffe hjem til amtskom-

munerne ved en skatteforhøjelse, men den skal søges i hvert enkelt tilfælde, og det er en forudsætning for et ja, at amtsrådet på alle andre områder end sundhedsområdet holder uændret aktivitet i forhold til den for lave ramme for 1987. Det betyder, at merudgifter til gymnasier, til miljøforanstaltninger og til særforsorgen og meget andet skal låses fast, og bliver de ikke det på det oprindelige aftalte niveau, kan man ikke få lov til at låne til at betale udgifterne til sygehuse, til praktiserende læger, til medicin og til tandlæger, og det, man skal låne til, er altovervejende til driftsudgifter.

Vi har i kommunaludvalget fået oplyst, at så vidt man ved i dag, skal hver eneste amtskommune til efteråret søge indenrigsministeren om godkendelse af væsentlige forudsætninger for sit budgetforslag, nemlig deres låne- eller skatteudskrivningsmuligheder. De skal have hans tilladelse til at låne til forbrug og hans tilladelse til at forhøje skatten. Alligevel når det ikke sammen, bl.a. fordi, som jeg har sagt det, regeringen vil have, at pengene skal kunne bruges to gange, og kan man ikke det, får man ikke lov til at låne dem. Det er grotesk, og det er urealistisk.

Hvad er så ministerens svar på en række amtsråds enige oplysninger om, hvad de skal skære væk, hvis de skal overholde rammen? Ja, siger han så sent som i morges i Radioavisen, der er lang tid til det tidspunkt i november 1988, hvor amtskommunernes budget er brugt op, hvis man retter sig efter regeringens krav. Så skal man huske på, siger han, at man kan låne penge til en del af driften. Men i de radioudsendelser glemmer ministeren at fortælle, at man kun får tilladelse til at låne, hvis man vil bruge pengene til nye aktiviteter, og at det derfor overhovedet ikke er en løsning til finansiering af de eksisterende udgifter. Der er stadig væk heller ikke et eneste ord fra ministerens side i de offentlige udtalelser om, at man har startet det hele med at fjerne 1,8 mia. kr. af amternes bloktilskud. Det glemmer ministeren omhyggeligt at fortælle.

Der kommer altså skatteloft for amterne, og det bliver sådan, at ministeren personligt skal sige ja eller nej til hvert enkelt amtsråds budgetforslag. På den baggrund er det ren komik, når Det Radikale Venstre den 27. maj 1987 udsender en pressemeddelelse, hvori der står: